

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 21. októbra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica 2012/13/EÚ – Právo na informácie v trestnom konaní – Článok 6 ods. 3 – Právo podozrivých alebo obvinených osôb na informácie o ich právach – Články 47 a 48 Charty základných práv Európskej únie – Vnútroštátna právna úprava, ktorá po predbežnom pojednávaní nestanovuje procesný prostriedok nápravy nepresností a nedostatkov v obsahu obžaloby“

Vo veci C-282/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ podaný rozhodnutím Specializiran nakazatelen sád (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) z 22. júna 2020 a doručený Súdnemu dvoru 26. júna 2020, ktorý súvisí s trestným konaním vedeným proti:

ZX,

za účasti:

Specializirana prokuratura,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda štvrtej komory C. Lycourgos (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu desiatej komory, sudcovia I. Jarukaitis a M. Ilesič,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a T. Machovičová, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Fehér a M. Tátrai, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: P. Van Nuffel, M. Wasmeier a I. Zaloguein, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 2012, s. 1) a článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania vedeného proti ZX z dôvodu prechovávaní falošných peňazí.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 14 a 41 smernice 2012/13 stanovujú:

„(14) ... [V tejto smernici sa ustanovujú] minimálne spoločné normy, ktoré sa majú vzťahovať na oblasť poskytovania informácií o právach a obvineniach osobám podozrivým alebo obvineným zo spáchania trestného činu s cieľom zlepšiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi. Táto smernica vychádza z práv ustanovených v [C]harte, a najmä v jej článkoch 6, 47 a 48, pričom sa vychádza aj z článkov 5 a 6 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len ‚EDLP‘)] v zmysle ich výkladu Európskym súdom pre ľudské práva...

...

(41) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré boli uznané najmä v [C]harte. Cieľom tejto smernice je najmä podpora práva na slobodu, práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu. Podľa toho by sa mala aj implementovať.“

- 4 Článok 6 tejto istej smernice, nazvaný „Právo na informácie o obvinení“, v odsekoch 3 a 4 stanovuje:

„3. Členské štáty zabezpečia, aby sa najneskôr pri podaní obžaloby súdu poskytli podrobné informácie o obvinení vrátane povahy a právnej kvalifikácie predmetného trestného činu, ako aj povahy predpokladanej účasti obvinenej osoby na spáchaní tohto činu.

4. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby boli bezodkladne informované o akýchkoľvek zmenách, ktoré sa týkajú informácií, ktoré im boli poskytnuté v súlade s týmto článkom, ak je to potrebné na zaručenie spravodlivého konania.“

Bulharské právo

5 § 246 ods. 2 a 3 Nakazatelnoprosesualen kodeks (Trestný poriadok) stanovuje:

„2. V časti obžaloby týkajúcej sa skutkového stavu sa uvádzajú: trestný čin, ktorý obvinený spáchal; čas, miesto a spôsob, akým bol spáchaný; poškodený a rozsah škody;...

3. v záverečnej časti obžaloby sa uvádzajú:... právna kvalifikácia skutku, ktorý bol spáchaný:“

6 § 248 ods. 1 a 3 Trestného poriadku znie takto:

„1. Na predbežnom pojednávaní sa predkladajú tieto otázky:

...

(3) došlo počas prípravného konania k porušeniu podstatných formálnych náležitostí, ktoré by mohlo viesť k obmedzeniu procesných práv obvinenej osoby, poškodeného alebo ich právnych nástupcov, a ktoré je možné napraviť?

...

3. Na pojednávaní pred prvostupňovým, odvolacím a kasačným súdom nie je dovolené napadnúť porušenia procesných práv uvedených v odseku 1 bode 3, ktoré neboli prejednané na predbežnom pojednávaní, a to ani na podnet sudcu spravodajcu, ani porušenia procesných práv, ktoré sa považujú za bezvýznamné.“

7 Podľa § 249 ods. 2 tohto poriadku:

„Ak je konanie prerušené na základe § 248 ods. 1 bodu 3 [Trestného poriadku], súd vráti vec prokurátorovi prostredníctvom uznesenia uvádzajúceho porušenia, ku ktorým došlo.“

8 Podľa § 287 ods. 1 uvedeného poriadku „prokurátor vypracuje nové obvinenie, ak počas súdneho vyšetrovania konštatuje, že existujú dôvody na podstatnú zmenu časti obvinenia týkajúcej sa faktického stavu alebo na uplatnenie právneho ustanovenia ukladajúceho sankcie za vážnejšie trestné činy“. Podľa odseku 3 tohto § 287 zmenu obvinenia sprevádzajú záruky pre obhajobu, a to, že vec sa na návrh obhajoby odloží, aby sa obhajoba mohla pripraviť na zmenené obvinenie.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 ZX je v Bulharsku trestne stíhaný za to, že 19. júla 2015 mal v držbe falošné peniaze v mene používanej v tuzemsku a v zahraničí, konkrétne 88 bankoviek v denominácii 200 eur, o ktorých vedel, že boli falšované, čo je porušením § 244 ods. 2 Trestného zákonníka v spojení s odsekom 1 tohto paragrafu.

10 Na predbežnom pojednávaní bola predmetom prejednávania osobitne zákonnosť obžaloby. ZX ju nespochybnil a príslušný súd rozhodol, že táto obžaloba bola z hľadiska formy v súlade so zákonom.

- 11 Tento súd však po tom, čo zhromaždil všetky dôkazy, v rámci posudzovania otázky, či boli splnené podmienky na vypočutie účastníkov konania a vydanie rozsudku, konštatoval určité nepresnosti a nedostatky v obžalobe, ktoré neboli zistené počas predbežného pojednávania. V prvom rade totiž nebola presne uvedená dĺžka obdobia, počas ktorého obvinená osoba prechovávala 88 falšovaných bankoviek, ďalej boli právne charakteristiky predmetného skutku v obžalobe opísané neúplne a napokon došlo k chybe pri uvedení ustanovení bulharského trestného práva, ktorých porušenie bolo vznesené.
- 12 Na pojednávaní 12. júna 2020 vnútroštátny súd upozornil na tieto vady obžaloby. Specializovaná prokuratúra (Špecializovaná prokuratúra, Bulharsko) (ďalej len „prokurátor“) teda vyjadrila želanie, aby boli okamžite odstránené prostredníctvom zmeny obvinenia. ZX uviedol, že napriek nedostatkom ovplyvňujúcim právnu kvalifikáciu skutkového stavu neexistuje dôvod na zmenu obvinenia podľa § 287 Trestného poriadku. ZX navrhol vnútroštátnemu súdu, aby na účely opravy týchto chýb vo svojom rozsudku spresnil správnu právnu kvalifikáciu trestného činu.
- 13 Vnútroštátny súd uvádza, že vzhľadom na vyhlásenie prokurátora na pojednávaní vo veci samej je v rámci konania vo veci samej povinný posúdiť, či je možné odstrániť tieto procesné vady obžaloby, o ktorých sa domnieva, že sú podstatné a bránia riadnemu priebehu trestného konania.
- 14 V tejto súvislosti sa domnieva, že bolo potrebné konštatovať uvedené vady počas predbežného pojednávania, prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi s pokynom na ich odstránenie a vypracovanie novej obžaloby. K tomu však nedošlo. Ďalej uvádza, že v nadväznosti na legislatívnu reformu prijatú počas roka 2017 (ďalej len „reforma z roku 2017“) z § 248 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že takúto možnosť možno vykonať len na predbežnom pojednávaní, keďže bulharský zákon nestanovuje po tomto pojednávaní mechanizmus na nápravu takýchto väd obžaloby, najmä prostredníctvom vrátenia veci prokurátorovi.
- 15 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, teda uvádza, že prvá prejudiciálna otázka sa týka otázky, či je zákaz prejednať po predbežnom pojednávaní vady, ktorými sú zaťažené poskytnuté informácie týkajúce sa obvinenia, stanovený vnútroštátnou právnou úpravou, a v tejto súvislosti nemožnosť tieto vady napraviť, v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 2012/13. Pýta sa konkrétne na to, či sa toto ustanovenie uplatní po predbežnom pojednávaní, napríklad počas nasledujúcich pojednávaní, keď už bolo zhromažďovanie dôkazov ukončené, ale pred meritórnym rozhodnutím súdu o obvinení. Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že uvedený zákaz môže byť nezlučiteľný s článkom 47 prvým a druhým odsekom Charty, ktorý sa týka práv na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces.
- 16 Ak Súdny dvor dospeje k záveru, že táto vnútroštátna právna úprava nie je v súlade s právom Únie, vnútroštátny súd sa v rámci druhej prejudiciálnej otázky pýta na spôsob, akým treba napraviť procesnú vadu súvisiacu s právom obvinenej osoby vedieť, čo sa jej vytýka. Keďže článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 má v súlade s rozsudkom zo 14. mája 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg (C-615/18, EU:C:2020:376), priamy účinok, je potrebné stanoviť procesný postup umožňujúci, aby sa tento priamy účinok prejavil.
- 17 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd domnieva, že existujú dva možné procesné postupy.
- 18 Prvý spôsob spočíva v uplatnení § 287 Trestného poriadku, ktorý umožňuje zmeniť obvinenie, a to najmä vtedy, keď sa prokurátor dopustil pochybenia pri formulovaní obžaloby, extenzívnym výkladom. Takáto zmena by bola sprevádzaná zárukami nevyhnutnými na to, aby sa obvinená osoba mohla brániť. Súd by konkrétne dal prokurátorovi možnosť vykonať relevantné zmeny

obsahu obžaloby tak, aby odstránil nepresnosti a nedostatky, a potom by o tom *ex officio* informoval obhajobu a poskytol jej možnosť pripraviť sa na tieto zmeny, čo by zahŕňalo najmä možnosť podať nové návrhy na vykonanie dôkazov. Tento súd však uvádza, že vnútroštátne súdy do dnešného dňa nevyužili možnosť zmeniť obžalobu v zmysle uvedeného § 287 na účely nápravy procesných väd obžaloby, o aké ide vo veci samej.

- 19 Vzhľadom na to sa na jednej strane domnieva, že uplatnenie tohto procesného postupu vedie k tomu, že riešenie zavedené v § 248 ods. 3 Trestného poriadku nie je v súlade s právom Únie. Na druhej strane toto uplatnenie predpokladá, že procesná vada obžaloby bude napravená po skončení postupu na zhromažďovanie dôkazov, ale pred prejednaním merita veci.
- 20 Druhý možný postup spočíva v neuplatnení zákazu stanoveného v Trestnom poriadku po reforme z roku 2017 a v uplatnení procesného postupu, ktorý bol účinný až do tejto reformy, a to prerušenia súdneho konania, vrátenia veci prokurátorovi, aby vypracoval novú obžalobu, a obnovení konania vo veci spolu s novým výsluchom všetkých svedkov.
- 21 V rámci druhej prejudiciálnej otázky sa vnútroštátny súd snaží dozvedieť, či sú tieto procesné postupy, ktoré prichádzajú do úvahy, v súlade s právom Únie, a konkrétne s článkom 6 ods. 3 smernice 2012/13. Vzhľadom na článok 47 Charty sa navyše pýta, ktorý z týchto procesných postupov je viac v súlade s právami na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces.
- 22 Vnútroštátny súd spresňuje, že Súdny dvor už rozhodoval o rovnakých skutkových okolnostiach, teda o obžalobe s procesnými vadami, ktoré porušujú právo obvineného vedieť, čo sa mu vytýka. Z rozsudkov z 5. júna 2018, Kolev a i. (C-612/15, EU:C:2018:392), ako aj z 12. februára 2020, Kolev a i. (C-704/18, EU:C:2020:92), teda vyplýva, že vnútroštátna právna úprava musí stanoviť dostatočne účinný mechanizmus na nápravu väd, ktoré zafažujú obžalobu a zasahujú do práv obvinených osôb, uvedených v článku 6 ods. 3 smernice 2012/13, či už prostredníctvom samotného súdu, alebo prostredníctvom vrátenia veci prokurátorovi. Vnútroštátny súd sa však domnieva, že tieto rozsudky mu neumožňujú odpovedať na otázky, ktoré kladie.
- 23 Za týchto podmienok Specializiran nakazatelen säd (Špecializovaný trestný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Je ustanovenie vnútroštátneho práva, a síce § 248 ods. 3... [Trestného poriadku] Bulharskej republiky, podľa ktorého po skončení predbežného pojednávania obžaloby v trestnom konaní (predbežné pojednávanie) neexistuje žiadne procesné ustanovenie, na základe ktorého by bolo možné odstrániť obsahovú nejasnosť a neúplnosť obžaloby, ktoré majú za následok porušenie práva obžalovaného na informácie o obvinení, v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článkom 47 Charty?
 2. V prípade zápornej odpovede na túto otázku: Bol by v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami [smernice 2012/13], ako aj článkom 47 Charty taký výklad vnútroštátnych predpisov o zmene obžaloby, ktorý umožňuje prokurátorovi na pojednávaní túto obsahovú nejasnosť a neúplnosť obžaloby odstrániť takým spôsobom, ktorý fakticky a účinne naplní právo obžalovaného na informácie o obvinení, alebo by vyššie uvedeným ustanoveniam zodpovedalo neuplatňovanie vnútroštátneho zákazu zastavenia súdneho konania a vrátenia veci na prokuratúru na účely vypracovania novej obžaloby?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 24 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nestanovuje procesný postup umožňujúci napraviť po predbežnom pojednávaní v trestnej veci obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby, ktoré porušujú právo obvinenej osoby na to, aby bola oboznámená s podrobnými informáciami o obvinení.
- 25 Po prvé treba pripomenúť, že článok 6 smernice 2012/13 definuje v ustanoveniach, ktoré obsahuje, pravidlá týkajúce sa práva na informácie o vznesenom obvinení, ktorých cieľom je zaručiť spravodlivý proces a umožniť účinný výkon práva na obhajobu [rozsudok z 13. júna 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, bod 43, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvyverejnené, EU:C:2021:28, bod 43].
- 26 Ako sa v podstate uvádza v odôvodneniach 14 a 41 smernice 2012/13, táto smernica sa opiera o práva stanovené najmä v článkoch 47 a 48 Charty a smeruje k podpore týchto práv. Konkrétnejšie článok 6 tejto smernice výslovne zakotvuje konkrétny aspekt práva na účinný prostriedok nápravy a práva na obhajobu, zakotvený v článku 47 a článku 48 ods. 2 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. júna 2018, Kolev a i., C-612/15, EU:C:2018:392, bod 88, ako aj zo 14. mája 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, bod 71).
- 27 Po druhé, pokiaľ ide o okamih, v ktorom treba zabezpečiť prospech z procesných práv zakotvených v článku 6 ods. 3 smernice 2012/13, Súdny dvor uviedol, že je to v zásade najneskôr predtým, ako trestný súd začne posudzovať dôvodnosť obvinenia a ako začne hlavné pojednávanie na tomto súde [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2020, Kolev a i., C-704/18, EU:C:2020:92, bod 39, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvyverejnené, EU:C:2021:28, bod 44].
- 28 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že nijaké ustanovenie v smernici 2012/13 nebráni tomu, aby súd prijal opatrenia potrebné na nápravu nedostatkov obžaloby, pokiaľ sú náležite zaručené práva na obhajobu a spravodlivý proces (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júna 2018, Kolev a i., C-612/15, EU:C:2018:392, bod 94).
- 29 Súdny dvor už navyše uznal, že informácie týkajúce sa obvinenia, ktoré boli poskytnuté obhajobe, možno neskôr zmeniť, najmä pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu vytýkaných skutkov. Takéto zmeny však musia byť oznámené obvinenej osobe alebo jej obhajcovi v čase, keď ešte môžu účinne reagovať, a to pred rozhodnutím súdu. Túto možnosť v tomto zmysle predvída článok 6 ods. 4 smernice 2012/13, ktorý stanovuje, že podozrivé alebo obvinené osoby musia byť bezodkladne informované o akýchkoľvek zmenách, ktoré sa týkajú informácií, ktoré im boli poskytnuté v súlade s týmto článkom, ak je to potrebné na zaručenie spravodlivého konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júna 2018, Kolev a i., C-612/15, EU:C:2018:392, bod 95).
- 30 Z tejto judikatúry ako celku vyplýva, že práva vyplývajúce z článku 6 ods. 3 smernice 2012/13 musia byť zaručené počas celého trestného konania, a teda aj po skončení predbežného pojednávania v trestnej veci. Vnútroštátny súd pritom uvádza, že možnosť prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi s pokynom na nápravu procesných väd obžaloby a vypracovanie novej

obžaloby možno podľa § 248 ods. 3 Trestného poriadku po reforme z roku 2017 uplatniť len na takom pojednávaní, keďže bulharský zákon nestanovuje mechanizmus na nápravu takýchto väd po tomto pojednávaní.

- 31 Z toho vyplýva, že takáto právna úprava nie je v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 2012/13 ani s článkom 47 Charty, keďže neexistencia procesného postupu umožňujúceho napraviť vady obžaloby po uvedenom pojednávaní bráni obvinenej osobe oboznámiť sa dostatočne podrobným spôsobom s obvineniami vznesenými voči nej, čo môže narušiť účinný výkon práva na obhajobu.
- 32 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článok 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nestanovuje procesný postup umožňujúci napraviť po predbežnom pojednávaní v trestnej veci obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby, ktoré porušujú právo obvinenej osoby na to, aby bola oboznámená s podrobnými informáciami o obvinení.

O druhej otázke

- 33 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že vyžadujú výklad ustanovenia vnútroštátneho práva týkajúceho sa zmeny obvinenia, ktorý umožňuje prokurátorovi napraviť obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby na pojednávaní a zároveň aktívne a skutočne ochrániť právo obvinenej osoby na obhajobu, alebo či tieto ustanovenia vyžadujú, aby sa neuplatnil zákaz prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi na účely vypracovania novej obžaloby, stanovený vnútroštátnou právnou úpravou.
- 34 Súdny dvor už pripomenul, že právo EÚ nespresňuje, ktorý vnútroštátny orgán je poverený zabezpečiť, že obvinené osoby majú prospech z práv zakotvených v článku 6 ods. 3 smernice 2012/13, ani ktorý postup treba na tento účel použiť [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2020, Kolev a i., C-704/18, EU:C:2020:92, bod 40, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvverejnené, EU:C:2021:28, bod 44].
- 35 Stanovenie konkrétnych podmienok uplatnenia článku 6 ods. 3 smernice 2012/13 tak patrí do procesnej autonómie členských štátov, a to za podmienky dodržania zásady ekvivalencie, ktorá vyžaduje, aby vnútroštátne pravidlá neboli menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu, a zásady efektivity, ktorá vyžaduje, aby vnútroštátne procesné podmienky nevedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2020, Kolev a i., C-704/18, EU:C:2020:92, body 48 a 49, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvverejnené, EU:C:2021:28, body 47 až 49].
- 36 Článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 nebráni tomu, aby právo obvinených na informácie o obvinení bolo zaručené buď prokurátorom po vrátení veci do prípravnej fázy trestného konania, alebo príslušným vnútroštátnym trestným súdom, keď bude vo veci podaná obžaloba [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2020, Kolev a i., C-704/18, EU:C:2020:92, bod 44, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvverejnené, EU:C:2021:28, bod 46].

- 37 V prejednávanej veci treba uviesť, že v situácii, keď nedošlo ku skončeniu trestného konania ako celku, je možné zabezpečiť výkon procesných práv zakotvených v článku 6 ods. 3 smernice 2012/13 buď pokiaľ má sudca v rámci súdneho konania možnosť napraviť vady, ktorými je zaťažená obžaloba, alebo pokiaľ má možnosť tak urobiť prokurátor, ktorému by bola vec vrátená, a pri dodržaní práv na obhajobu [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2020, Kolev a i., C-704/18, EU:C:2020:92, body 54 a 55, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvverejnené, EU:C:2021:28, bod 49].
- 38 V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že v každom prípade a bez ohľadu na okamih, v ktorom sú poskytnuté podrobné informácie uvedené v článku 6 ods. 3 smernice 2012/13, obvinenej osobe a jej obhajcovi predovšetkým musí byť v súlade so zásadou kontradiktórnosti a rovnosti procesných prostriedkov poskytnutá dostatočne dlhá lehota na to, aby sa oboznámili s týmito informáciami, a musí im byť umožnené účinne pripraviť obhajobu, predložiť prípadné pripomienky a prípadne podať akýkoľvek návrh, najmä návrh týkajúci sa vyšetrovania, ktorý by boli oprávnení podať podľa vnútroštátneho práva [pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, bod 53 a citovanú judikatúru, ako aj uznesenie zo 14. januára 2021, UC a TD (Formálne vady obžaloby), C-769/19, neuvverejnené, EU:C:2021:28, bod 50].
- 39 Vzhľadom na otázky položené vnútroštátnym súdom, ktoré sa týkajú otázky, či právo Únie vyžaduje výklad vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie, alebo neuplatnenie ustanovení § 248 ods. 3 Trestného poriadku, tak ako vyplývajú z novely prijatej v roku 2017, na účely uplatnenia ustanovenia, ktoré dovtedy existovalo a umožňovalo prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi, treba pripomenúť, že na zabezpečenie účinnosti všetkých ustanovení práva Únie si zásada prednosti vyžaduje, aby vnútroštátne súdy v čo najväčšej možnej miere vyložili svoje vnútroštátne právo spôsobom, ktorý je v súlade s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 57).
- 40 Povinnosť zabezpečiť v prípade potreby plný účinok ustanovení práva Únie tým, že z vlastnej iniciatívy neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva, hoci aj časovo následné, bez toho, aby musel požiadať alebo vyčkať na jeho predchádzajúce zrušenie zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom, má vnútroštátny súd, poverený uplatňovať tieto ustanovenia len v prípade nemožnosti vyložiť vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 58 a citovanú judikatúru).
- 41 V prípade nemožnosti konformného výkladu je každý vnútroštátny súd, rozhodujúci v rámci svojej právomoci, ako orgán členského štátu povinný neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenie právneho predpisu, ktoré je v rozpore s ustanovením práva Únie s priamym účinkom v prejednávanom spore (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 61 a citovanú judikatúru). V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 treba považovať za ustanovenie s priamym účinkom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. mája 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, bod 72).
- 42 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že vnútroštátna právna úprava mu umožňuje podať široký výklad Trestného poriadku, a najmä pravidiel týkajúcich sa zmeny obžaloby stanovených v § 287 tohto poriadku, ktoré poskytujú možnosť odstrániť procesné vady obžaloby. Konkrétne uvádza, že na účely dodržania práva obvinenej osoby na obhajobu by pri uplatnení tohto § 287 súd najprv poskytol prokurátorovi možnosť vykonať relevantné zmeny obsahu obžaloby tak, aby

odstránil nepresnosti a nedostatky, následne o nich informoval obhajobu, a napokon poskytol obhajobe možnosť pripraviť sa na tieto zmeny, a to prípadne aj navrhnutím vykonania nových dôkazov.

- 43 Treba uviesť, že takýto mechanizmus sa zdá byť v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článkom 47 Charty, keďže umožňuje účinné uplatňovanie požiadaviek vyplývajúcich z tohto článku 6 ods. 3 a zdá sa, že je tiež spôsobilý zabezpečiť právo obvinenej osoby na účinnú súdnu ochranu.
- 44 Za týchto podmienok, keďže vnútroštátny súd môže podať výklad Trestného poriadku, ktorý je v súlade s týmito ustanoveniami práva Únie, nie je povinný neuplatniť § 248 ods. 3 Trestného poriadku, v znení zmenenom novelou prijatou v roku 2017. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha, aby v tejto súvislosti vykonal potrebné overenia.
- 45 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článok 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd je povinný v čo najväčšej možnej miere podať konformný výklad vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa zmeny obvinenia, ktorý prokurátorovi umožní na pojednávaní napraviť obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby, a zároveň aktívne a účinne ochrániť právo obvinenej osoby na obhajobu. Jedine v prípade, ak sa vnútroštátny súd domnieva, že konformný výklad v tomto zmysle nie je možný, mu prináleží neuplatniť ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré zakazuje prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi na účely vypracovania novej obžaloby.

O trovách

- 46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 6 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní a článok 47 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nestanovuje procesný postup umožňujúci napraviť po predbežnom pojednávaní v trestnej veci obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby, ktoré porušujú právo obvinenej osoby na to, aby bola oboznámená s podrobnými informáciami o obvinení.**
- 2. Článok 6 ods. 3 smernice 2012/13 a článok 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd je povinný v čo najväčšej možnej miere podať konformný výklad vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa zmeny obvinenia, ktorý prokurátorovi umožní na pojednávaní napraviť obsahové nepresnosti a nedostatky obžaloby, a zároveň aktívne a účinne ochrániť právo obvinenej osoby na obhajobu. Jedine v prípade, ak sa vnútroštátny súd domnieva, že konformný výklad v tomto zmysle nie je možný, mu prináleží neuplatniť ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré zakazuje prerušiť súdne konanie a vrátiť vec prokurátorovi na účely vypracovania novej obžaloby.**

Podpisy